

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко

« _____ » 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія та методика хореографії»

підготовки бакалаврів
напряму підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»

Робоча програма «Теорія та методика хореографії» для студентів напряму підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»,
«28» серпня, 2017 року - 10 с.

Розробник: Гончаренко Ю.В. - кандидат пед. наук, доцент.
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри акторської майстерності та дизайну
Протокол від «29» серпня 2017 року № 1
Завідувач кафедри _____ (Г.В. Локарева)

«29» серпня 2017 року
Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології
Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Голова _____ (А.П. Поплавська)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, Напрямок підготовки, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 0202 – «Мистецтво»	За вибором
Розділів - 4		Цикл дисциплін самостійного вибору студента
Загальна кількість годин - 162	Напрямок підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»	Рік підготовки:
		4-й
	Спеціалізація: Хореографічна постановка	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,8	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Практичні заняття
		26
		Самостійна робота
		100
		Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у наданні теоретичних знань про історичні засади виникнення танцювального мистецтва, його сутність, основні види та жанри танцю, принципи, закони, методи створення й побудови танцювальної композиції, а також способи організації хореографічної діяльності в соціокультурному житті суспільства.

Завдання:

1. Ознайомити студентів з історичними засадами виникнення хореографічного мистецтва, з його сутністю, основними видами та жанрами.
2. Надати ґрунтовні знання про виразні засоби та закони створення танцювальної композиції.
3. Надати знання про систему запису хореографічної постановки та вміння читати танцювальні записи.
4. Підвищити теоретичний та практичний рівень знань про принципи, прийоми, методи побудови хореографічної постановки.
5. Сформувати мотивацію до засвоєння основних структурних одиниць танцювального мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні етапи становлення та розвитку танцювального мистецтва;
- термінологію хореографічного мистецтва;
- роль і місце танцю в соціокультурному житті суспільства;
- методи, форми, види, жанри та зміст хореографічного мистецтва;
- закони створення та систему запису хореографічної постановки;
- принципи побудови танцювальної композиції;
- педагогічні основи підготовки хореографів-постановників;
- основні принципи організації хореографічного простору.

уміти:

- аналізувати та застосовувати отримані знання на практиці;
- записувати та читати хореографічні композиції;
- створювати танцювальні етюди, сюжетні і безсюжетні танці;
- орієнтуватися в проблемах сучасного хореографічного мистецтва.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Танець як соціокультурне явище.

Тема 1. Сутність танцювального мистецтва та його значення у суспільному житті.

Тема 2. Походження танцю та його еволюція. Різноманітність хореографічного мистецтва.

Розділ 2. Система запису хореографічних композицій.

Тема 1. Виразні засоби танцю.

Тема 2. Система фіксації танців.

Розділ 3. Специфіка та відмінні риси хореографічного мистецтва.

Тема 1. Види та жанри хореографічного мистецтва.

Тема 2. Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.

Розділ 4. Хоровод як форма танцювального мистецтва.

Тема 1. Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва.

Тема 2. Національні особливості хороводів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			Сам.роб.
		л	практ	І.З.	
1	2	3	4	6	
Розділ 1. Танець як соціокультурне явище.					
Тема 1. Сутність танцювального мистецтва та його значення у суспільному житті.	22	4	4	14	
Тема 2. Походження танцю та його еволюція. Різноманітність хореографічного мистецтва.	20	4	4	12	
Разом за розділом 1	42	8	8	26	
Розділ 2. Система запису хореографічних композицій.					
Тема 1. Виразні засоби танцю.	21	4	4	13	
Тема 2. Система фіксації танців.	18	4	4	10	
Разом за розділом 2	39	8	8	23	
Розділ 3. Специфіка та відмінні риси хореографічного мистецтва.					
Тема 1. Види та жанри хореографічного мистецтва.	20	2	2	16	
Тема 2. Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.	22	4	4	14	
Разом за розділом 3	42	6	6	30	
Розділ 4. Хоровод як форма танцювального мистецтва.					
Тема 1. Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва.	20	2	2	16	
Тема 2. Національні особливості хороводів	19	2	2	15	
Разом за розділом 4	39	4	4	31	
<i>Усього годин</i>	162	26	26	100	

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність танцювального мистецтва та його значення у суспільному житті.	4
2	Походження танцю та його еволюція. Різноманітність хореографічного мистецтва.	4
3	Виразні засоби танцю.	4
4	Система фіксації танців.	4
5	Види та жанри хореографічного мистецтва.	2
6	Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.	4
7	Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва.	2
8	Національні особливості хороводів.	2
Разом		26

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виразні засоби танцю.	4
2	Система фіксації танців.	4
3	Види та жанри хореографічного мистецтва.	4
4	Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.	4
5	Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва.	2
6	Національні особливості хороводів.	4
7	Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва.	2
8	Національні особливості хороводів	2
Разом		26

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність танцювального мистецтва та його значення у суспільному житті.	14
2	Походження танцю та його еволюція. Різноманітність хореографічного мистецтва.	12
3	Виразні засоби танцю.	13
4	Система фіксації танців.	10
5	Види та жанри хореографічного мистецтва.	16
6	Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.	14
7	Хоровод як синтетичний жанр танцювального	16

	мистецтва.	
8	Національні особливості хороводів.	15
Разом		100

8. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

1 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Атестація 1	Атестація 2	40	100
Розділ 1	Розділ 2		
30	30		

2 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		залік	Сума
Атестація 3	Атестація 4	40	100
Розділ 3	Розділ 4		
30	30		

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких:

- 20 - за теоретичні знання (проходження поточного тестування);
- 40 - за практичні вміння (розучування хореографічних творів з урахуванням законів архітектоники, музичного супроводу, танцювальної лексики відповідно до розкриття художнього образу та хореографічного малюнку).

Допуск до підсумкового контролю складає 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю складає 40 балів, з яких:

- 20 балів - за теоретичні знання (самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ);
- 20 балів - за практичні вміння (створення хореографічних творів з урахуванням законів архітектоники, музичного супроводу, танцювальної лексики відповідно до розкриття художнього образу та хореографічного малюнку).

1 семестр

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
2	Презентація науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
3	Тестування за результатами вивченого матеріалу.	1	10	10

		<i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 1).</i>			
4		Виконання практичного завдання з визначення виразних засобів до обраної хореографічної постановки. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 2).</i>	1	10	10
5		Виконання практичного завдання з фіксації обраної хореографічної постановки. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять(розділ 2).</i>	1	10	10
6		Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 2).</i>	1	10	10
7	Залік / Залік	Теоретична складова. Самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення матеріалу розділів 1,2. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення практичного заняття з останньої теми розділу 2.</i>	1	20	20
		Практична складова. Презентація зафіксованої хореографічної постановки. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>		20	20
Усього			7		100

2 семестр

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 3).</i>	1	10	10
2	Презентація науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 3).</i>	1	10	10
3	Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 3).</i>	1	10	10
4	Практичне завдання з постановки хороводу за записом. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 4).</i>	1	10	10
5	Показ поставлених хороводів за записом. <i>Термін виконання: під час проведення практичного заняття з останньої теми розділу 4.</i>	1	10	10
6	Тестування за результатами вивченого матеріалу.	1	10	10

		<i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 4).</i>			
7	Диф. залік	Теоретична складова. Самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення матеріалу розділів 3, 4. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення практичного заняття з останньої теми розділу 4.</i>	1	20	20
		Практична складова. Презентація хореографічної постановки хороводів за записом. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	1	20	20
Усього			8		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Барышнікова Т. Азбука хореографії / Татьяна Барышнікова. – М. : Рольф, 2001. – 272 с. : ил. – (Внимание: дети!)
2. Безклубенко С. Д. Народження танцю : [розд. з книги] / С. Д. Безклубенко // Радянська школа. – 1990. – № 12. – С. 48–53.
3. Березова Г. А. Классический танец в детских хореографических коллективах / Г. А. Березова. – К. : Муз. Украина, 1979. – 259 с.
4. Ваганова А.Я. Основы классического танца. 7 – е изд., стер. / А.Я. Ваганова. – СПб. : Издательств «Лань», 2002. – 192 с. – (Учебники для вузов. Специальная литература).

5. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю : Репертуарний збірник. – К. : Мистецтво. – 1990. – № 5. – 223 с. – (Б-чка худож. самодіяльності „Райдуга”).
6. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посібник для ін-тів культури / Василенко Кім Юхимович. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К. : Мистецтво, 1996. – 494 с.
7. Василенко К. Ю. Українські народні танці для дітей / Василенко Кім Юхимович. – К. : Муз. Україна, 1985. – 80 с.
8. Васильева-Рождественская М. В. Историко-бытовой танец / Васильева-Рождественская Маргарита Васильевна. – М. : Искусство, 1962. – 390 с.
9. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – 5-тє вид., доп. – К. : Музична Україна, 1990. – 150 с.
10. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України / А. І. Гуменюк. – К. : Вид-во АПН УРСР, 1963. – 235 с.
11. Гусев Г. П. Методика преподавания народного танца : Упражнения у станка : учеб. пособие для вузов искусств и культуры / Гусев Геннадий Петрович. – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. – 206, [1] с.; ил., ноты.
12. Загорц М. Танцы / Мета Загорц ; [пер. со словен. И. Ругел]. – М. : Ижица, 2003. – 79 с. : ил.
13. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю : посібник : Частина перша / Зайцев Євген Васильович. К. : Мистецтво, 1975. – 223 с.
14. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом / С. Л. Зубатов. – К. : Інститут підвищення кваліфікації працівників культури, 1997. – 100 с.

Додаткова:

1. Балет: енциклопедія / гл. ред. Ю. Н. Григорович. – М. : Советская энциклопедия, 1981. – 623 с. : ил.
2. Барвистий віночок : збірка сюжетних танців для дітей молодшого і середнього шкільного віку. – К. : Музична Україна. 1978. – 120 с.
3. Зубатов С. Л. Основи викладання українського народно-сценічного танцю / С. Л. Зубатов. – К. : ІПК ПК, 1995. – 133 с.
4. Майорова О. Українські танці / О. Майорова // Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 26–37.
5. Поклад І. Танець та його функції в історії людства (культурно-історичний та психологічний аналіз) / І. Поклад // Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії. – К. : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології, 2004. – С. 227–232.
6. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю : Програма для студ. спец. 7.020202 "Хореографія" спеціалізації "Народна хореографія" /

- Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. В. О. Камін. – К. : ДАКККіМ, 2003. – 29 с. – Бібліогр.: с. 28–29.
7. Ткаченко Т. С. Народный танец / Т. С. Ткаченко ; под общ. ред. Н. И. Львова. – М. : Искусство, 1967. – 656 с.
 8. Ткаченко Т. С. Работа с танцевальным коллективом / Т. С. Ткаченко. – М. : Искусство, 1958. – 148 с.
 9. Українські народні танці / упоряд., вступна стаття та примітки А. І. Гуменюка ; за ред. П. П. Вірського. – К. : Наукова думка, 1969. – 615 с.
 10. Уральская В. И. Природа танца / Уральская Валерия Иосифовна. – М. : Сов. Россия, 1981. – 110 с. : ил.
 11. Уральская В. И. Рождение танца / Уральская Валерия Иосифовна. – М. : Сов. Россия, 1982. – 143 с. : ил. - (Б-чка "В помощь худож. самодеятельности" ; № 18).

Інформаційні ресурси

1. Гиршон А. Импровизация и хореография / А. Гиршон // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psitren.nm.ru/articles/improvez.html>.
2. Лепкофф Д. Контактная импровизация или Что происходит, когда я фокусирую внимание на ощущении гравитации, земле и партнере? / Д. Лепкофф // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/lepkooff.htm>.
3. Моргенрот Д. Структурная танцевальная импровизация (отрывки из книги) / Д. Моргенрот // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/joyce2.htm>.
4. Пэкстон С. История и будущие импровизации / С. Пэкстон. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/paxton1.htm>.
5. Энциклопедия танца. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru/node/39681?page=3,19>
6. Энциклопедия балета. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niv.ru/doc/ballet/encyclopedia/index.htm>
7. Український народний танець // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrainian-dancing.com/biblioteka4.html>
8. Ваганова А. Основы классического танца / А. Ваганова. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.balletmusic-books.narod.ru/Vaganova/Vaganova_main_page.htm
9. Историко-бытовой танец // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://muzikalkairk.ucoz.ru/publ/istoriko_bytovoij_tanec/57
10. Историко-бытовой танец // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://miniteatr.com.ua/>